

Julnattens mässa 2024

”Ett barn blir oss fött, en son blir oss given” (Jes 9:6). Varje barn är en gåva, en Guds stora gåva. Den största gåvan av alla är att Gud själv blir oss given som ett barn, som överlämnas åt oss – på gott och ont. Vi får se på varje barn med trons blick. Se på det som en gåva där vi anar Guds själv, som ville bli ett människobarn för att rädda oss från den eviga döden, från mörkrets och intighetens makter som alltid vill tränga sig på. ”Gör som Gud bli människa”, säger man ibland. Mer och mer kan vi bli sanna människor, som tar emot Gud i varje barn, i varje människobarn. Samtidigt inbjuder Gud oss att bli hans älskade barn i Jesus Kristus.

Ibland hör man någon säga – säkert med bästa vilja i världen, men ändå blir man lite mörkrädd - att man vill ”skaffa barn” ungefär som man skaffar sig en ny tvättmaskin. Barn är inte något man skaffar sig. Barn är inte en ägodel som man anskaffar i brist på något bättre. Barn är en gåva, en nådegåva, en oskattbar gåva. Risker i konsumismens kölvatten är att man ”skaffar” sig barn eller gör sig av med dem som man gör med maskiner. Nyligen läste jag om en veterinär som ville sluta med att avliva friska husdjur, som folk hade skaffat sig och tröttnat på. Han kände medlidande med dessa stackars djur som man ville skaffa bort. Men det är kanske inte så underligt utan helt följdriktigt att man gör så i konsumismens tidsålder, där man är van vid att göra sig av med de ofödda barn som ingen vill ta vara på. Sakta men säkert – eller snarare osäkert – undermineras vår syn på vad en människa är. När människan gör sig till herre över liv och död, blir det mesta möjligt, också det vi inte kan föreställa oss i vår vildaste fantasi.

När vi i natt tar emot den Gud som ville bli ett barn för vår skull får vi förnya och stärka vår tro på den Gud som skapat varje människa till sin avbild och gett henne en okränkbar värdighet. Samtidigt stärks vi i vår kallelse att bli honom alltmer lika i godhet och barmhärtighet, så att vi unnar varje barn möjligheten att få födas till detta liv och växa in i den djupa gemenskapen med det Barn som föds i natt. Ju närmare vi kommer detta Barn, desto mer blir också vi Guds barn, ”söner i Sonen – *filli in Filio*” som kyrkofäderna säger. Detta andliga barnskap står inte alltid så högt i kurs i våra dagar, då man mer betonar att man skall vara oberoende av andra, stå på egna ben, ta för sig, stärka sitt ego och förverkliga sig själv. Ja, det finns ingen brist på klyschor och floskler... Men innerst inne finns det ofta en fördold eller förträngd längtan att få vara vad vi är i Guds ögon: ett sårbart barn som längtar efter den oändliga kärlek som bara Gud kan ge sina barn, efter den barmhärtighet som ser oss som oersättliga trots vår skruttighet och futtighet.

I vår tid talar vi ofta om återvinning. Jordens resurser är begränsade och måste vårdas ömt och samvetsgrant. Vår sanna mänsklighet måste också återvinnas och

återfinnas. Vi kan se på julen i detta ljus. Genom att bli människa vill Gud återvinna människan, som står i fara att förlora sin själ, sitt sanna väsen, sin värdighet och sin kallelse. Därför blir han ett Barn, för att visa oss hur vi kan återvinna det som ofta gått förlorat: ”den inre, dolda människan med sitt oförgängliga smycke, ett mildt och stilla sinnelag” (1 Pet 3:4). Genom sitt liv på jorden vill Jesus visa oss vad det är vara en sann människa och ta vara på detta oförgängliga smycke som vi får av nåd, av idel, ädel nåd.

Vi ser att många barn i vår tid och i vårt samhälle förnekas sin barndom. Redan i tidig ålder konfronteras de och överöses med mediernas bilder av våld, övergrepp och pornografi. Allt detta reduceras till underhållning och tidsfördriv som flimrar förbi på skärmen. Till slut riskerar de att bli helt avtrubbade. Vi ser att barn mördar både varandra och vuxna. Barn skryter om vilka de har skjutit eller våldtagit. Barn publicerar med stolthet bilder på dem som de misshandlat eller kallblodigt skjutit ner och beundras av andra barn. Men innerst inne finns det ofta en längtan efter något annat, något större och bättre, något oförgängligt.

Vi kan aldrig döma, det tillkommer bara Gud (som Zlatan och andra tatuerat in på sin kropp). Vi kan bara gråta över de barn som inte fick vara barn utan slungades ut i en hård värld. De som aldrig fick uppleva en harmonisk barndom går handikappade genom livet. Men lyckligtvis har vi alla en Fader, som aldrig kan ge upp hoppet om något av sina barn. Han fortsätter att se till det innersta, till det ”oförgängliga smycket”, till det oförstörbara barnet som finns djupast inom oss alla, också hos våldets och dödens hantlangare. Det Barn som föds i natt föds också för dem. Det är bara detta Barn som kan rädda barnet inom oss. Vad vi än har gjort, hur långt bort vi än har kommit från Gud och hans godhet, så förblir han ändå trogen för han kan inte förneka sitt eget väsen. Gud kan inte upphöra att älska och vilja förvandla den största syndare till helgon. När han blir människa är det för att gudomliggöra varje människa – som östkyrkan ständigt påminner oss om. Gud föds till världen för att frälsa oss alla, goda som onda. I denna heliga natt blir vi inbjudna att återvinna barnet djupt inom oss, skapat till Guds avbild och inbjudet att växa in i det andliga barnskapet som Jesus har öppnat för oss.

Hur illa vi än har betett oss, hur kantstötta och utflippade vi än är, spelar egentligen inte så stor roll. Vi är ändå inbjudna att återupptäcka vår värdighet och kallelse att få vara vad vi alltid är i Guds ögon: hans älskade barn. Att hitta vägen tillbaka till Fadershuset, till kyrkan, vår heliga moder, kan vara jobbigt och besvärligt, men ändå är det ingenting i jämförelse med den barmhärtighet och härlighet som väntar oss. Barnet som föds i denna heliga natt kan förvandla och förlåta den värste och syndigaste av oss alla. Det är aldrig för sent för förlorade söner och döttrar att fälla ångerns tårar. Vår Gud är oändligt tålmodig, det är vår enda räddning.